

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ SEKTÖR TOPLANTISI
SONUÇ RAPORU
27.02.2018

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ (TÜREB) HAKKINDA;

Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği (TÜREB), rüzgâr enerjisi ile ilgili bilimsel, teknik ve uygulamalı araştırmaları takip etmek, rüzgâr enerji kaynağının kullanımını yaygınlaştırmak için faaliyetlerde bulunmak, ülkemizdeki rüzgâr potansiyelini ekonomiye kazandırmak amacıyla 10 Şubat 1992 tarih ve 92/2752 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kurulmuştur. Rüzgâr enerjisi konusunda Türkiye'deki en güçlü sivil toplum kuruluşu olan TÜREB, Avrupa Rüzgar Enerjisi Birliği (Wind Europe) ve Küresel Rüzgar Enerjisi Konseyi (GWEC)' nin resmi üyesi olup, bu platformlarda ülkemizi temsil etmektedir.

TÜRKİYE RES SEKTÖRÜ MEVCUT DURUM;

Ülkemizde **2017 yılında 766 MW rüzgâr santrali** işletmeye alınmıştır. Türkiye bir yıl için işletmeye giren rüzgar santralleri(RES) açısından **Avrupa'da 4. Sırada, Dünyada ise 8. Sırada** yer almaktadır.

2017 yılı sonu itibari ile Lisans verilmiş **10.121 MW'**ı aşan kurulu güçte rüzgâr enerji santral projesi bulunmaktadır. Bunlardan;

6.872 MW kurulu güce sahip **164** adet rüzgar enerji santrali **İşletmede**
552 MW kurulu güce sahip **26** adet rüzgar enerji santrali **İnşa halinde**
geriye kalan rüzgar santral projeleri ise **inşaat izinleri** aşamasındadır.

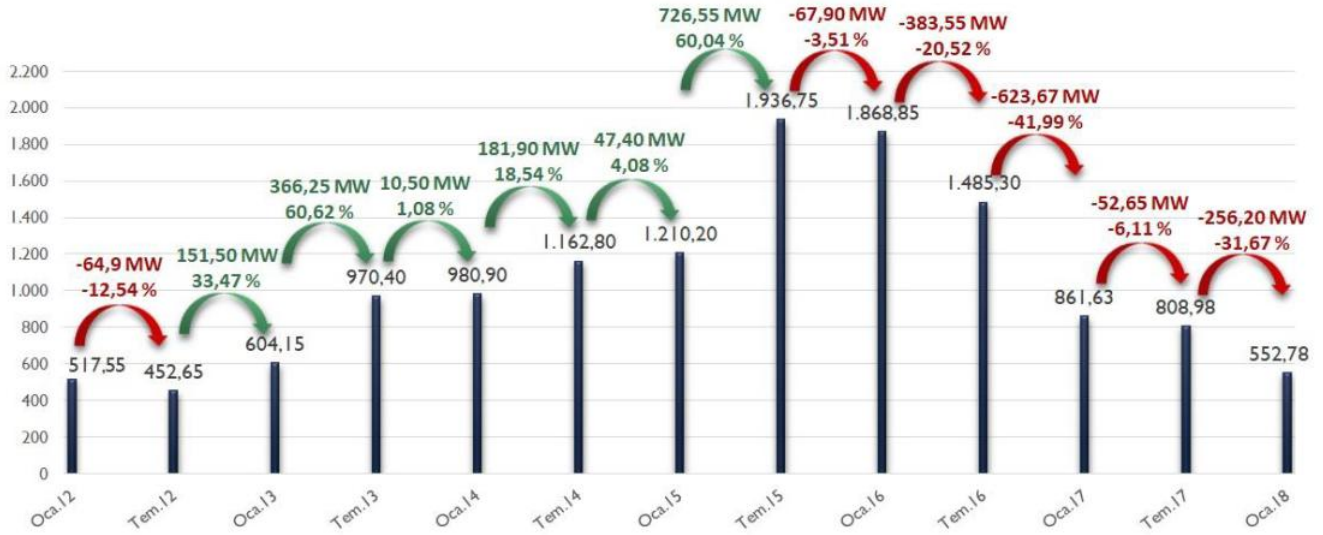
3.000 MW kapasite için 2015 yılının Nisan ayında EPDK tarafından başvurular alınmış olup, **11 bölge ve 710 MW'lık kapasite için 21-23 Haziran 2017 tarihlerinde kapasite tahsis yarışmalarının** ilk bölümü, geri kalan **2.130 MW'lık kapasite için Aralık ayının son haftasında kapasite tahsis yarışmaları** TEİAŞ tarafından gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında **Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA)** mevzuatı kapsamında **1.000 MW lık RES kapasitesi için** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) tarafından **3 Ağustos 2017** tarihinde YEKA RES yarışması yapılmış, 3,48 \$c/kWh teklif ile Siemens-Türkerler-Kalyon ortak girişimi yerli üretim şartı ile RES bağlantı kapasitesini almaya hak kazanmıştır. Ayrıca TEİAŞ tarafından 2015 yılının Mayıs ayında **2.000 MW kapasite** açıklanmış, EPDK tarafından Ekim 2016 da alınması gereken RES başvuruları 2 kez ertelenerek **2018 yılı Nisan** ayında alınmasına karar verilmiştir.

2017 yılında ülkemizde rüzgâr enerjisine yaklaşık **4.000 MW** Bağlantı Kapasitesi tahsis edildi ve **5 Milyar dolarlık** Rüzgar yatırımı için düğmeye basıldı. **Türkiye** hem rüzgâr santrali yatırımlarında hem de rüzgar sanayisinin yerleşmesinde **atağa kalktı**.

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ SEKTÖR TOPLANTISI (TÜRES 2018/1)

Ülkemiz elektrik ihtiyacının Milli Enerji Politikamıza uygun bir şekilde yenilenebilir ve yerli enerji kaynaklarından karşılanarak, dışa bağımlılığın azaltılmasının hedeflendiği dönemde, olgunlaşma evresini yakalamak üzere olan rüzgar enerjisi sektöründe mevzuat değişiklikleri ve idari gecikmeler sonucu ortaya çıkan belirsizlikler sektör paydaşlarında endişe uyandırmaktadır. Sektörde **öngörülebilir ve sürdürülebilir bir yatırım ortamı oluşturabilmek** için bir an önce bu belirsizliklerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bu belirsizliklerin yansıması olarak 2015 yılının Temmuz ayından bu yana inşa halindeki rüzgar santral yatırımlarında sürekli azalma görülmekte, bu durum sektörün geleceğini tehdit etmektedir.

2017 sonu itibari ile İnşa Halindeki RES'lerin Kapasitesi
Ocak 2018 Türkiye Rüzgar Enerjisi İstatistik Raporu

KAPASİTE ARTIŞLARI

Kapasite artışları, daha önce inşaat izinleri alınmış ve yatırımları tamamlanmış işletmedeki Rüzgar Enerjisi Üretim Tesislerinin santral sahalarının, ulaşım yollarının, trafo merkezlerinin, iletim hatlarının daha verimli olarak kullanılmasına imkân vermektedir. Gerek YEKA mevzuatı ve gerekse de 2017 senesinde bağlantı kapasitesi tahsis yarışmaları tamamlanan Rüzgar Projelerinin ön-lisans, inşaat izinleri, kamulaştırma işlemleri, ÇED işlemleri, Türbin tedarik işlemleri ve Finansman süreçleri göz önüne alındığında 3-4 yıldan önce hayata geçmesi mümkün görünmemektedir. 2015 yılının Temmuz ayından bu yana sürekli kan kaybeden Türkiye Rüzgar Enerjisi sektörüne can suyu olacak, en hızlı ve kolay devreye alınabilen yatırımlar olan, rüzgâr enerjisi hedeflerimize ulaşmamız yolunda ciddi bir fırsat olarak değerlendirilmesi gereken ve **ekonomiye önümüzdeki 2 yıl içinde %50 den fazlası yerli sanayi ile olmak üzere en az 2 Milyar \$ yatırım kazandıracak kapasite artışı yatırımlarının önü bir an önce açılmalıdır.**

2020 SONRASI MEVZUATIN BELİRLENMESİ

31 Aralık 2020 tarihinde yürürlükteki YEKDEM mekanizması sonlanacaktır. 2020 sonrasında YEKDEM yerine gelecek mevzuat sektör tarafından merakla beklenmektedir. 2018 yılı içerisinde yatırımına başlanacak projeler için 2020'den sonra mevzuatın nasıl olacağının belirlenmesi öngörülebilirlik açısından büyük önem arz etmektedir. Ülkemizdeki Rüzgar potansiyelinin RES yatırımları yapılarak ekonomiye kazandırılması adına teşviklerin yeni rüzgâr yatırımlarını oluşturan piyasa koşullarına göre destekleyici nitelikte olması beklenmektedir. Bu kapsamda sektör olarak önerimiz **YEKA mevzuatındaki fiyat teklifi mekanizmasının mevcut mevzuat kapsamında aynen uygulanmasıdır**. Yani yarışmaya girenlerin eksi teklif vermesi yerine elektriği satacağı fiyat teklif etmesi ve Lisans dan itibaren 15 yıl boyunca teklif ettiği fiyat üzerinden elektriği satabilmesine imkân tanınmasıdır. Böylelikle RES Projelerinin Finansmanı daha kolay gerçekleşecek daha da önemlisi Milli Enerji Politikamıza uygun olarak yerli Rüzgar Enerjisi Sanayimiz desteklenmiş olacaktır.

2.000 MW KAPASİTE İÇİN MÜRACAATLARIN ALINMASI

2015 yılı içinde açıklanan ve 2016 yılı Ekim ayında alınması gereken 2.000 MW'lık bağlantı kapasitesi için başvurular 2018 yılı Nisan ayına ertelenmiş olup, bu ertelemeler sektörde endişeye sebep olmaktadır. Türkiye'deki rüzgâr sektörünün sürdürülebilirliği açısından olumsuz etki yaratmaktadır. Sektördeki beklenti **YEKA'larla birlikte mevcut mevzuatın korunması ve 2.000 MW'lık kapasite için lisans müracaatların daha fazla ertelenmeden 2018 yılının Nisan ayında alınması** yönündedir. Bundan sonraki yıllarda bir yıl YEKA bir yıl mevcut mevzuat ile rüzgar enerjisi müracaatlarının alınması hem sektörde sürdürülebilirliği sağlayacak hem de küçük, orta ve büyük ölçekli projeler ile yatırımcı portföyünde ve türbin üreticilerinde çeşitliliği ve Türkiye Rüzgar Enerjisi Piyasasının derinleşmesini sağlayacaktır.

YERLİ SANAYİ GELİŞİMİ

Ülkemizde, yerlilik mevzuatı ile rüzgar endüstrisi gelişmeye başladı. Başta kanat ve kule olmak üzere, türbini oluşturan parçaların yüzde 50'sini yerli olarak üretilmektedir. Günümüzde,

- 7 kule üreticisi
- 3 kanat üreticisi
- 2 jeneratör üreticisi
- 2 dişli kutusu üreticisi
- 1 Ankara j ve Bağlantı elemanları olmak üzere 10 yılda 15 Rüzgar Endüstrisi oluştu.

Hem kule hem kanat üretiminde, üretimin yaklaşık yüzde 30'su iç piyasaya sunulurken, yüzde 70'lik kısmı ihraç edilmektedir. Rüzgar sanayi ve yerlilik mevzuatı, 31 Aralık 2020 tarihinde sona erecek ve 2020 yılı sonrasında yerli teşviklerin devamlılığı belirsizlik içermektedir. Milli ve yerli enerji politikamıza uygun olarak **daha çok yerli daha çok yenilenebilir hedefimiz olduğunu bu günlerde yerli sanayimizin gelişmesi adına mevzuatın en kısa sürede belirlenerek, yatırımlarda ve üretim de öngörülebilirliğin artırılması** beklenmektedir.

RES KATKI PAYLARININ TÜFE İLE GÜNCELLENMESİ

RES katkı paylarının TÜFE ile güncellenmesi, birçok yatırımcının mağdur olduğu ve satış gelirinden bağımsız olarak öngöremediği bir gider kaleminin yıllara sâri olarak ciddi artış gösterdiği bir konudur. RES katkı payının TÜFE ile güncellenmesine devam edilmesi yatırımcılara ilerleyen yıllarda tesislere kilit vurma noktasına getirecektir. Bu durumun Enerji Bakanlığımız bünyesinde herkesin ortak katılımı ile bir çözüm getirilmesi gerekmektedir. Bazı kurumlarda olduğu gibi (örnek DSİ) **satış gelirine bağlı olarak EPDK'nın her yıl kurul kararı ile açıkladığı** Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı (TORETOSAF)'a göre güncellenmenin yapılması ve Enerji Bakanlığımızın milli ve yerli enerji politikası çerçevesinde rüzgar enerji sektörünün gelişimi için çaba sarf eden yatırımcılara 49 yıl yatırımlarını güvenle işletmesini sağlayacaktır.

HER YIL 1.000 MW KAPASİTE AÇIKLANMASI VE BAŞVURU ALINMASI

1-2 Kasım 2017 tarihlerinde T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. Berat ALBAYRAK'ın tezrifleri ile düzenlenen 6. Türkiye Rüzgar Enerjisi Kongresinde, Bakanımız yenilenebilir enerji alanında dünyada önde ülkelerden bir tanesi olmak için üretimde, teknolojiye, yerleştirmede ve kapasiteyi devreye alma noktasında ne gerekiyorsa yapmaya devam edileceğini belirtmiştir ve her yıl 1 GW rüzgar kapasitenin sisteme alınarak, önümüzdeki on yılda 10 GW rüzgâr yatırımının yapılacağını bildirmiştir. Sektör Paydaşları tarafından **her yıl düzenli olarak kapasite açıklanması ve ön lisans başvurusu alınmasını ve 2023 rüzgâr ihale planının kamu ile paylaşılması** sektöre öngörülebilirlik sağlayacaktır.

EKSİ FİYATLI PROJELERİN HAYATA GEÇİRİLMESİ

Kanunda olan söz konusu revizyon sonucunda 31 Aralık 2020 tarihinden itibaren YEKDEM mevcut haliyle devam etmeyecektir. YEKDEM, finansman projeksiyonlarında bir sigorta olarak görülmekte olup, kesin bir alım garanti fiyatının olması kredilerin risk değerlendirmesinde faydalı olmakta idi. 2017 yılında TEİAŞ tarafından tahsis edilen **2.820 MW'lık kapasitenin lisans alma hakkını kazanan 85 projesinden 69'u eksi fiyat ile yarışmayı kazanmıştır**. 2020 sonrası dönemi kapsayacak olan yeni RES Mevzuatında, eksi fiyat ile yatırım yapma riskini alan yatırımcılar için **öngörülebilirliğin sağlanması için fiyattan bağımsız öngörülebilir bir mekanizmanın kurulması gerekmektedir**. Böylelikle, projelerin finansmandan dolayı gerçekleşmeme riski ve sektörün duraksaması engellenmiş olacak ve finansörlerin, proje finansmanında daha yüksek öz kaynak kullanımını ve daha fazla ek teminatı beklemesi engellenecektir.

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ
TURKISH WIND ENERGY ASSOCIATION

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAK ALANLARI (YEKA) MEVZUATI

2016 yılında Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği yayınlanmış ve rüzgar sektörü mega RES projeleri ile yeni bir yatırım modeline sahip olmuştur. **Yenilenebilir Kaynak Alanı (YEKA)** mevzuatı kapsamında **1.000 MW’lık RES kapasitesi için** Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız (ETKB) tarafından **3 Ağustos 2017** tarihinde YEKA RES yarışması başarı ile gerçekleştirilmiş olup, sektörün beklentisi, ülkemiz yenilenebilir enerji kaynakları alanında teknolojik ilerlemenin ve ekipman üreten fabrikaların kurulmasını tetikleyici olacak bu yatırım modelindeki **ikinci YEKA hazırlıklarının başlatılarak bir an önce şartların belirlenmesi, duyurusunun yapılması** yönündedir.

TÜRKİYE RÜZGAR ENERJİSİ BİRLİĞİ